

Ára : 8 fillér.

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7—89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7—88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 2.40 P. NEGYED-
ÉVRE 7 P. FÉLÉVRE 14 P. ÉVENTE 26 PENGŐ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESÉ,
EGYES SZÁM 8 FILLÉR, VASÁRNAP 12 FILLÉR.

VIII. ÉVFOLYAM, 206. SZÁM.

DEBRECEN, 1931. SZEPTEMBER 11., PÉNTEK.

8 OLDAL : 8 FILLÉR.

A KARTELEK

Sok szó volt már a magyar közéletben a kartelekéről, törvényt is hoztak róluk, de bizony a kartelek káros tevékenységének sem a törvény ereje, sem a folyton-folyvást megnyilatkozó keserű kifakadás nem vet gátat. Legutóbb a földbér-
lők nagygyűlésén voltak éles kifakadások a kartelek tulkapása ellen. A gyűlésen a szónokok a kartelek visszaéléseinek sok kirívó esetét sorolták fel. Ezek között is legmegdöbbentőbb az az eljárás, ami az ol-tóanyaggal történik. Kilenven pengőt követel a rideg kartel a magyar gazdától ugyanazért az anyagért, amiért az exportnál harminchárom pengővel megelégszik.

Ez az egyetlen adat is elégséges arra, hogy a kartelek káros kihatását megvilágítsa. Ezrével hull el nálunk az állat, mert az ezer bajjal és gonddal küzdő gazda nem tudja megfizetni a drága és mesterségesen magasra szöktetett ol-tóanyagot. Ausztriában és Németországban lényegesen olcsóbb ugyanaz a szérum, melynek hiányában, vagyis inkább megfizethetlensége folytán egyremásra pusztul a magyar gazda állatállománya.

Az osztrák sógor, a német gazda még e tekintetben is előnyösebb helyzetben van. A Magyarországon készült szérumot ők sokkal olcsóbban szerezhetik be, kevesebb költséggel eszközölhetik állatállományuk védelmét, míg a magyar gazda — vagy az a szegény kisember, ki nek két-három sertése pusztul el és viszi el a családjának téli élelmét, gondolkodhatik afelett, hogy miért is van az úgy, hogy a szegény embert még az ág is huzza, még a kartel is nyuzza.

De a szérummal üzött visszaélés csak egyik részlete a kartelek árpolitikája által teremtett lehetetlen helyzetnek. A gazda termelvényeinek értéke hatvan-hetven százalékkal esett az utóbbi években, — de ugyanazon cikkeknek az ára, melyekre szüksége van, vagy változatlan, vagy emelkedik. Ilyen körülmények között nem esoda, ha a gazda társadalom folyton pusztul és erőtlenedik, ami nálunk valóságos nemzeti csapás. Hiszen százszor hangoztatott igazság, hogy a gazdával áll vagy bukik az ország.

Itt a tizenkettedik óra, hogy az illetékesek gátat vessenek a kartelek romboló munkájának. Szigorúan érvényt kell szerezni a karteltörvény rendelkezéseinek. A mai válságos időkben kétszeresen parancsolt szükség, hogy a gazdasági életből minden káros hatás kiküszöböltesék és az a mohó nyereségvágy, — mely a kartelek árpolitikáját jellemzi, visszaszorítsassék.

Ma, amikor a dolgozó társadalom tagjai csak a legnagyobb erőfeszítéssel tudják a betevő falatot megszerezni, lehetetlen, hogy egyes alkulatok milliókat vágjanak zsebre a gazdasági élet rovására.

Szeptember 14-től kezdve életbelép a 3 százalékos forgalmiadó

Ötven százalékkal emelik a forgalmiadó átalányokat is.

Budapest, szept. 10. A Budapesti Közlöny szeptember hó 11-iki száma közli az általános forgalmi adó s adóváltás kulcsának felemeléséről szóló kormányrendeletet, mely szeptember hó 14-én lép életbe. A rendelet az általános forgalmi adó, (vámforgalmi adó) és a cukorrépa

után fizetendő adó 2 százalékos kulcsát három százalékra emeli fel és az emelésnek megfelelően 50 százalékkal növeli az általános forgalmi adó átalányokat s a hűsforgalmi adó, valamint az adóváltások kulcsait is. Ugyancsak fel-emeli a rendelet a tőzsdei árnyu-

letek után járó forgalmi adó kulcsát is. A kereskedők, továbbá a forgalmi adó váltás fizetésére nem köteles iparosok 1931. évi szeptember hó 12-én raktáron levő, forgalmi adó alá eső áruk forgalmi értéke után adóváltás többletet megfizetni tartoznak.

A Nemzeti Bank 8 százalékra szállította le a kamatlábat

Budapest, szept. 10. A Magyar Nemzeti Bank főtanácsa, 1931. évi szeptember hó 10-én tartott ülésében elhatározta, hogy szeptember hó 11-én kezdődő hatállyal a bank által váltók és közraktári zálogjegyek és értékpapírok leszámító-

lásánál alkalmazott kamatlábat 9 százalékról 8 százalékra, a Népszövetségi kölcsönkötvényekre adott kölcsönöknél alkalmazott kamatlábat pedig 9.5 százalékról 8.5 százalékra mérsékli. A Nemzeti Bankot ennek az intézkedésnek a

megtételére a bank hitelgénybevételében, valamint a jegyforgalomban a betétforgalom felszabadítása óta tapasztalt jelentős csökkenés, általában pedig a gazdasági életnek amugy is nehéz helyzete indította.

A Népszövetség szakdelegátusokat küld Magyarországra

Walkó külügyminiszter beszámolt genfi tapasztalatairól a 33-as bizottságban.

Budapest, szept. 9. A 33-as bizottság tegnapi ülésén Walkó Lajos külügyminiszter tájékoztatta a bizottság tagjait genfi utjáról, azokról a benyomásokról, melyeket részben a népszövetség pénzügyi bizottságának tagjaival, részben a nagyhatalmak delegátusaival folytatott beszélgetéseiből leszárt.

Utalt arra, hogy a magyar kormány jegyzékkel fordult a népszövetséghez, azzal a kéréssel, hogy vizsgálja meg Magyarország pénzügyi helyzetét és szakértők útján nyújtson segítő kezet. A jegyzéknek első feiadata az, hogy Magyarország szakértői Genf-be utazzanak, ismerjessék a népszövetség pénzügyi bizottsága előtt azokat az adatokat, amelyekre szüksége van a bizottságnak ahhoz, hogy Magyarország pénzügyeibe teljes betekintést nyerjen. A további lépés minden valószínűség szerint az lesz, hogy a

a népszövetség szakdelegátusokat küld Magyarországra, hogy azok a helyszínen is tanulmányozhassák azt a helyzetet, amelybe Magyarország a világgazdasági válság folytán került.

— Magunk részéről — mondotta a külügyminiszter, — természetesen mindent el fogunk követni, hogy a legőszintebben megadjunk minden felvilágosítást. Azt, hogy a szakdelegátusok kiküldése mikor következik be, egyelőre tudni nem lehet. Megnyugtató, hogy milyen komolyan és behatóan foglalkozik a népszövetség a magyar pénzügyi helyzettel. A lefolytatandó vizsgálat két-

segítelenül erős erkölcsi hatást gyakorolni a világ pénzügyi körre, am imegkönnyíti majd azokat a tárgyalásokat, amelyek rövid lejáratu hitelink és kölcsöneink konszolidálására irányulnak. A népszövetség érdeklődésének fokát semmi sem illusztrálja jobban, mint az, hogy a népszövetség nem hivatalos forrásból is igyekszik adatokat szerezni arról, hogy a 33-as bizottság és a 6-os albizottság eddig milyen munkát végzett, arról, hogy ennek a munkának milyen eredményei voltak s hogy milyen eredmények várhatók. Az érdeklődés a népszövetség részéről odáig ment, hogy a 33-as bizottság tagjairól is részletes felvilágosításokat igyekezett szerezni. A további teendőkről teljes részletes képet természetesen csak akkor

kapunk, amikor a népszövetség részéről kiküldendő szakértő bizottság befejezte munkálatait.

A külügyminiszter végül megemlékezett azokról a híresztelésekről, amelyek a külföldi sajtóban, de a belföldön is napvilágot láttak azzal kapcsolatban, hogy Franciaország résztvett a legutóbbi 5 millió fontos magyar kölcsönben. A külügyminiszter határozottan kijelentette, — hogy Franciaország a kölcsönben való részvételét semmiféle feltételhez nem kötötte. Hozzájárulásának kizárólagos célja csak az volt, hogy a középeurópai kisállamok pénzügyileg konszolidáltassanak.

A bizottság ezután tanácskozásait félbeszakította s legközelebbi ülését a jövő héten szerdán délelőtt 10 óra-
kor tartja.

Csak a husz holdon aluli gazdák részesedhetnek a vetőmagakcióban

Az agrár blokk ülése.

Budapest, szeptember 10. Az egységspárt agrárblokkja, Farkas Géza elnöklésével ülést tartott, amelyen a kormány részéről Ivády Béla földművelésügyi miniszter vett részt. — Farkas Géza arra kérte a minisztert, hogy a vetőmag akcióban a 20 holdon felüli gazdák is részesedjenek, bizonyos esetekben. A földművelésügyi miniszter kijelentette, hogy csak a husz holdon aluli birtokok részesülhetnek vetőmagban. Ehhez ragasz-

kodnia kell s kivételt csak méltányos esetek képezhetnek. Bárány Vay Miklós javasolta, hogy az adóbehajtásoknál engedjen át az állam tíz százalékot a községeknek. Az agrárblokk a javaslat megvitatására bizottságot küldött ki. Csizmadia András rámutatott arra, hogy az önhibájukon kívül eladósodott gazdák nagy reményt fűztek a földteherrendező bizottság működéséhez, eredmény azonban még mindig nem mutatkozik. Kéri a föld-

művelésügyi kormányzatot, hogy a gyufakölcshöz fennmaradó 11 millió 865 ezer pengőt egészítse ki 6 millió pengővel és ezt bocsássa a földteherrendező bizottság rendelkezésére. Patacsi Dénes a külföldre kivitt értékekkel kapcsolatban kérte a kormányt, hogy kényszerítse a kivitt értékek bejelentését. A bizottság az elterjesztett javaslat megvitatására külön bizottságot küldött ki.

Szombaton tárgyalja a Népszövetség a magyar kérelmet

Budapest, szept. 10. Walkó Lajos külügyminiszter genfi programja befejeződött és a külügyminiszter Budapestre érkezett. Megérkezése után azonnal hivatalába ment és átvette annak vezetését.

Walkó hivatalának átvétele után a tárcája körébe eső kérdésekről tárgyalt, majd átment a miniszterelnökségre, ahol megjelent Károlyi Gyula gróf miniszterelnökkel és beszámolt neki a genfi tárgyalások eredményeiről. A miniszterelnök és a külügyminiszter ezután a képviselőházba mentek, ahol résztvettek a 33-as országos bizottság tanácskozásán.

Mint ismeretes, a magyar kormány genfi miniszterezidense útján a Népszövetségnél előterjesztést tett arra vonatkozóan, hogy a magyar gazdasági és pénzügyi helyzetet a Népszövetség által kiküldendő bizottság vizsgálja felül.

A magyar kormány Jakab Oszkár államtitkárát és Imrédy Bélát, a Nemzeti Bank igazgatóját küldte ki Genfbe hogy a Népszövetség szakértőinek a rendelkezésre bocsássa a magyar gazdasági és pénzügyi helyzetet megvilágító adatokat. A magyar kiküldöttek még nem érkeztek meg Genfbe és így valószínűleg csak szombaton kerül sor a magyar ügy tárgyalására.

Walkó Lajos külügyminiszter azért nem vesz részt a tanácskozásokon, — mert mint szakértő, nem szerepel ebben a kérdésben és azok az adatok, amelyeket a magyar kormány kiküldöttei a pénzügyi bizottság elé tárnak, szolgáltatnak majd alapot arra vonatkozóan, hogy a kiküldendő bizottság működésére nézve a szükséges direktívákat a Népszövetség megadhatta.

BETILTOTTÁK A FÜGGETLENSÉGI ÉS KOSSUTH-PÁRT ORSZÁGOS KONGRESSZUSÁT.

Nagy Vince dr és három társa bejelentették a főkapitányságon, hogy az Országos Függetlenségi és Kossuth-párt szeptember 13-án országos pártkongresszust akar tartani, amelyen politikai és gazdasági kérdésekkel kívánják foglalkozni. A főkapitányság ma a kongresszus megtartását megtiltotta. A megokolás szerint a mai nehéz gazdasági viszonyok között az idő nem alkalmas olyan politikai természetű kongresszusok megtartására, amelyek alkalmat adnának a kedélyek fokozottabb felhígítására.

—oooOoo—

BETHLEN ISTVÁN GRÓF NAGYKANIZSÁN.

Nagykanizsa, szept. 10. Bethlen István gróf pénteken délelőtt autón Inkeről Nagykanizsára érkezett. Kiséretében csak a sofőrje volt. Bethlen István az egyik nagykanizsai üzletbe ment vásárolni és közben egy nagykanizsai újságíróval sikerült vele néhány szót váltania.

A volt miniszterelnök kijelentette, hogy nem felelnek meg a valóságnak azok a híresztelések, amely arról szólnak, hogy ő inkei pihenője után az Adriára megy.

Károlyi miniszterelnök nyilatkozott az egységespártban arról, hogy miért fordult a kormány a Népszövetséghez

Kijelentette a miniszterelnök, hogy a külföldre menekült tőkék kötelező bejelentését elrendelik.

A földművelésügyi miniszter szerint a gabonamonopolium terve keresztülvihető.

Budapest, szeptember 10. Az egységes párt Pesthy Pál elnöklésével pártértekezletet tartott. Az értekezlet Pesthy Pál javaslatára alelnökké Schandl Károlyt választotta meg.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök tájékoztatta ezután a pártot azokról az intézkedésekről, amelyeket a kormány az országgyűlés együtt nem léte alatt léptetett életbe a 33-as bizottsággal történt megtárgyalás után. Még a múlt kormány elnöke kijelentette, hogy az ország súlyos pénzügyi, főleg valutáris helyzetére való tekintettel külföldi szakértők meghívására van szükség, akiknek véleménye alapján azután dönteni lehet a további teendők kérdésében.

Walkó Lajos külügyminiszter most érkezett meg Genfből, ahol behatóan tanácskozott a Népszövetség pénzügyi bizottságának tagjaival és megbeszélte velük a teendő lépéseket. A kormány azért fordult már most a Népszövetség pénzügyi bizottságához, mert ha ezt az alkalmat elmulasztotta volna, akkor a kérdés elodázódott volna a legközelebbi ülésre, amely január második felében lesz. A magyar pénzügyi helyzet részletes ismertetése céljából a kormány a pénzügyminisztérium és a Nemzeti Bank egy-egy képviselőjét küldte Genfbe azzal, hogy a Népszövetség pénzügyi bizottságát teljes őszinteséggel tájékoztassa. Ezután történi majd döntés arról, hogy kik lesznek azok a szakértők, akiket a Népszövetség pénzügyi bizottsága Magyarországra küld és hogy azok mikor érkeznek. Egyelőre csak eszmecsere folyt Walkó külügyminiszter és a Népszövetség pénzügyi bizottságának egyes tagjai között arról, hogy miként lehet az ország pénzügyi és gazdasági helyzetén segíteni. Azzal, hogy a kormány már most a Népszövetség pénzügyi bizottságához fordult, egy negyedévet nyert, amely mindenestre jelentős szempont. Felelőleges hangsúlyozni, hogy a kormány mennivre fájó szívvel tette meg eddigi rendelkezéseit és teszi meg a jövőben is azokat az intézkedéseket, amelyek, sajnos, olyan természetűek lesznek, hogy bár ne kellene életbe léptetni. Természetes, hogy ezek az intézkedések mindenkire arányos terhet jelentenek. A kormány kitűzött célja és fő törekvése, hogy a társadalom minden rétege egyformán arányosan és igazságosan legyen megterhelve.

Rámutatott ezután a miniszterelnök arra, hogy a földművelésügyi kormányzatnak legelső teendője a vetőmagakció lebonyolítása, mert itt a vetés ideje. — Intézkedés történt arra, hogy akik valóban rászorulnak,

megfelelő mennyiségű vetőmaghoz jussanak. Sürgős a kenyérgabonával való ellátás is az inségbe jutott lakosság számára. A kormánynak elsőrendű kötelessége gondoskodni arról, hogy inség sehol az országban ne legyen. Nem lehet szó tehát arról, hogy vetőmaggal vagy kenyérgabonával ellássanak mindenkit. Rámutatott arra, hogy ebben az akcióban ne részesüljön, csak az, aki rá van szorulva. A kormánynak kötelessége akkor, amikor e szigorú intézkedéseket életbeléptette, a gazdasági élet fellendítésére is törekedni. Nem szükséges fejtegetni azt, hogy máról holnapra a kormánynak ez a törekvése nem valósulhat meg.

A legnagyobb erővel és behatóan foglalkozik a kormány az exportlehetőségek kiéptítésével. Bejelentette, hogy exportálható buzamennyiségünk meglehetősen felülmulja azt a mennyiséget, amit a legutóbbi számítások alapján remélhettünk. Örvendetes ez, mert így valutáris helyzetünkön is könnyíthetünk. Gazdasági életünk fellendítését szolgálják a vasuti tarifa rendezése is, amellyel kapcsolatban a gazdasági adatok régi óhaja teljesül. A tarifarendezés az ország egész gazdasági életére kedvező hatással lesz nemcsak a mezőgazdaságra, hanem az iparra és kereskedelemre is. Végül kijelentette, hogy a kormánynak sok terve van előkészítés alatt, amely fokozatosan, napról napra dolgoznak ki.

A párt nagy tetszéssel és helyesléssel vett tudomásul a miniszterelnök bejelentéséről. Krüger Aladár megnyugvással veszi tudomásul mindazt, amit a miniszterelnöktől hallott, mert látja, hogy a kormány céltudatosan kitűzött egységes programmal dolgozik az ország helyzetének javításán. Javasolja, hogy más mód nincs a buza árának megoldására, mint a gabonamonopolium bevezetése.

Ivdy Béla földművelésügyi miniszter rámutatott arra, hogy a gabonaértékesítés kérdésében már az előző kormány döntő jelentőségű intézkedést tett a boletta bevezetésével azért, hogy az alacsony világpiacon áruk ellenére is valamivel több jövedelemhez juttassa a kisgazdákat. A gabonamonopolium bevezetését nem tartja keresztülvihetőnek, de nem is tudja érte a felelősséget vállalni. A borkivitt csak úgy tudnók fokozni, ha a kereskedelmi szerződésük után megfelelő felvevőképességű piacokat tudnák szerezni. Hazánkban a fogyasztás 22 liter fejenként, míg Franciaországban pl. 120 liter esik egy emberre. Szőlőtermelésünket is ki kell fejleszteni s a belső fogyasztásra kell a súlyt helyezni.

Megnyugtatja a pártot, hogy a kormány módot fog találni arra, hogy e súlyos kérdéseket valamiképpen megoldja.

Petri Pál államtitkár hangsúlyozta, hogy a népiskolai oktatás költségét redukálni kell. Senkinek maradhat ki az iskolából azért, mert nem tudja befizetni a beiratási díjat. A tankönyv kérdésében a kormány rendeletet adott ki, a kultuskormány a tankönyvkiadók-
kal olyan megegyezést kötött, amely szerint ebben az évben 15 százalékkal olcsóbb lesz a tankönyv ára, mint az elmúlt évben.

Gáspárdy Elemér javasolta, hogy a kormány adjon ki rendeletet, hogy mindazok, akiknek külföldön takarékbetétjük vagy bármely vagyonuk van, záros határidő alatt, fogházbüntetés terhe mellett kötelesek legyenek azt bejelenteni. Kérte továbbá, hogy a kormány a hasznot nem hajtó üzemeket szüntesse meg.

Károlyi Gyula gróf miniszterelnök válaszul a felszólalásokra, kijelentette, hogy a kormány már foglalkozott e kérdésekkel. A külföldi követelések kötelező bejelentéséről szóló kormányrendelet már elkészült és legközelebb a 33-as bizottság elé kerül. A felesleges, hasznot nem hajtó üzemek leépítését a kormány tervbe vette és ezt a tervet végre is hajtja.

Patacsi Dénes és Pintér László ugyancsak a külföldi követeléseknek záros határidőn belül való bejelentését kívánták.

Ráday Gedeon gróf megemlékezett azokról a meg nem érdemelt támadásokról, amelyekben Mayer János részesült az országgyűlés mindkét házában. Ragaszkodását és szeretetét fejezte ki Mayer János miniszter iránt.

Mayer János halás köszönetet mondott azért a ragaszkodásért és bizalomért, amelyben a párt részesítette. A párt tagjai lelkesen ünnepelték Mayer János minisztert.

Putnoki Mór a képviselői összeférhetlenség kérdésén tette szavát. Nem tartja ugyan rossznak az összeférhetlenségi törvényt, annak végrehajtása azonban nincs kellőképpen biztosítva.

Károlyi miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy a kormány idejét a jelen pillanatban kizárólag gazdasági és pénzügyi kérdések foglalkoztatják. Mielőtt ismét leszárná, az egész összeférhetlenségi kérdést át fogja tanulmányozni.

A párt legközelebbi értekezletét szeptember 24-én tartja. Az értekezlet pártvacsora követte.

A RÖNTGENKISÉRLETEK MEG- ÜLTÉK CZEPA BÉCSI RÖNTGENOLÓGUST.

Bécs, szept. 10. Hivatásának az általánosan ismert egy kiváló bécsi tudós, Czepa Alajos dr. néves röntgenológus, aki egy bécsi gyógyintézet Röntgenosztályán évek óta tudományos munkát fejtett ki a röntgenterapia terén. A veszedelmes kísérletektől súlyos beteg lett és ma megváltotta szenvedéseitől a halál.

HÁZTETŐRE ZUHANT FRANCIA REPÜLŐGÉP.

Nancy, szept. 10. Egy katonai repülőgép, melyben Bochet tábornok foglalt helyet segédtisztjével együtt — gyakorlatok közben — éjszaka, egyensúlyát veszítve, lezuhant egy ház tetőzetére. Sem a repülőgépnél, sem a ház lakóinak nem volt károsodás.

100 éve a iót ajánliuk...

Intézeti kelengye | **Febérmű Paplantakaró Matracz.**

Kardos Lászlónál, Debrecen

Használatban a legolcsóbb.

A kereskedelmi miniszter bejelentette, hogy a Máv. kénytelen a személydijszabást emelni

A mezőgazdaság érdekében megszüntetik az ugynevezett tört tarifát. — Csökken a mezőgazdasági termékek tarifája. — Állami kezelésbe veszik a Déli Vasutat.

Budapest, szept. 10. A 33-as országos bizottság Ugron Gábor elnöklésével pénteken ülést tartott.

Kenéz Béla kereskedelmi miniszter ismertette az államvasut helyzetét és azokat a nehézségeket, amelyek az államvasut pénzügyi egyensúlyának helyreállításánál fennállanak, különösen azért, mert a pénzügyi egyensúly helyreállítása mellett a kormány gondoskodni kellett a súlyos helyzetben vergődő mezőgazdaságnak dijszabási szempontból való támogatásáról is. A miniszter által ismertetett adatok szerint a MÁV-nak a folyó költségvetési évre megállapított bevételei a vasuti forgalomnak egész Európában tapasztalható nagymértvű csökkenése folytán előreláthatólag igen tekintélyes összeggel csökkenni fog. E kiesés pótlására a miniszter a kiadásoknak mintegy 30 millió pengőig terjedő csökkenését irányozta elő. — Csökkenni fognak az üzemi kiadások, a vonat-teljesítmények, a felújítási kiadások, a nyugdíjak és a tényleges alkalmazottak illetményei a már ismert mértékben. E kiadás-megtakarítások azonban nem egyen súlyozhatják teljesen a várható bevételecsökkenést, ezért kénytelen a MÁV a személyi dijszabást némileg emelni. Megjegyezvén, hogy egyes vonalameknél a legmesszebbi távolságokban dijszabás fog bekövetkezni. Intézkedés történt, hogy a különben is csekély számban kiállított szabadjegyeket a jövőben a legszigorúbb revízió alá vegyék. Már évtizedes panasza különösen a mezőgazdaságnak és az ipari termelésnek is, hogy az államvasutak kezelésében levő helyi érdekű vasutakon lényegesen magasabb dijszabás érvényes, mint a vasut saját vonalain. Ezen az aránytalanságon kíván a kormány segíteni és pedig azért, hogy 4052 km-en egy az áru, mint a személyi tarifát leszállítja, ami által az ugynevezett tört tarifa teljesen megszünik. Ugyanez a cél vezette a kormányt akkor, amikor 1923-ban Rómában kötött nemzetközi szerződésben biztosított jogával élve, a Duna—Száva—Adria vasut (Déli vasut) államvasuti kezelésbe vételét elhatározta. — Természetes, hogy e dijszabás csökkentése lényeges bevételi kiesést eredményez.

A mezőgazdasági termékek tarifája lényegesen csökken. Így a gabona dijszabása 20 százalékkal, a gyümölcsféléké 23,9 százalékkal, a tojásé 15 százalékkal, a mezőgazdasági gépeké 27—15 százalékkal, az élőállatoké pedig nagyobb távolságban mintegy tíz százalékkal fog

csökkenni; végeredményben a javasolt emelések túlnyomó részben a tört tarifa megszüntetésével előálló bevételekiesés, tehát tarifaleszállítás pótlásaként a közgazdaságnak viszszaadhatnak.

Örffy Imre a bor vasuti tarifájának csökkentését kérte a MÁV minden vonalán. A III. oszt. személyvonatjegyek emelése ellen szociális szempontból aggályai vannak.

Bíró Pál szerint az államvasutak pénzügyi egyensúlyának biztosítására irányuló törekvések nemcsak költségvetési természetűek, hanem mélyen kihatnak az ország egész közgazdasági, termelési és kiviteli politikájára is. A mai viszonyok nem alkalmasak mélyreható tarifareform keresztülvételére.

Gróf Somssich László köszönetet mondott a miniszternek a pontos kimutatásokért és a mezőgazdasággal szemben tanúsított jóindulatáért. A MÁV-nál csökkenteni kell a központi igazgatás létszámát. Tarifa kedvezményeket kér az inséges vidékekre küldendő kenyérgabona és takarmányozás számára szolgáló szemes takarmányokra, továbbá a buza kivételére.

Olesó export tarifát kell biztosítani állatszallítmányunknak is.

Hoyos Miksa gróf szerint mindaddig, amíg 68 millió pengő nyugdíj-teher, amely a MÁV összkidásának 24,4 százaléka, — sújtja a MÁV költségvetését, nem lehet olyan személyi és áru dijszabást bevezetni, amely megfelelné viszonyainknak és a mezőgazdaság követeléseinek.

Kállay Tibor sajnálattal látja, hogy a vasutaknak most kimutatott deficitje több, mint amiről a volt kormány előterjesztéseiből értesült a bizottság. Hasonló jelenséget lát az egész vonalon, amely a szanálás munkáját igen megnehezíti. Helyeseli azokat a kiadási redukciokat, amelyek a kereskedelmi miniszter kilátásba vett, bár rá kell mutatni arra, hogy a felújítási kiadásoknak tervezett csökkentése nem jelent igazi megtakarítást. Az árakra való hatás semmi esetre sem lesz kedvező. A tört tarifáknak tervezett megszüntetése kapcsán a kereskedelmi miniszter a Déli vasut államosítását is tervbe vette. Erre semmiképpen sem tartja alkalmasnak sem az időt, sem a helyzetet. A személyzetnél nagy nyugtalanság mutatkozik a tervbe vett intézkedések folytán. Az ipart és kereskedelmet, általában az utazóközönség érdekeit a Déli vasut ma jól szolgálja ki. A panaszokat és fellebbezéseket is gyorsan intézi el. Abban az esetben,

ha elejtenék a tört tarifák megszüntetésének tervét, természetesen tartja, hogy a Déli vasut államosításának tervét is elejtsék.

Pallavicini György ögróf azt kérdezte, hogy a vasuti szabadjegyek

milyen összeggel károsítják az államot. Figyelembe ajánlotta a nyugdíjterheknek biztosítás útján történő csökkentését. Kérdezte, igaz-e, hogy a MÁV a MAK-kal egymillió tonna szénről kötött szerződést? Kérdezi, nem lehetne-e lényeges megtakarítást elérni a szénárak leszorításával. A bizottság a MÁV szanálási programja feletti vitát megszakította, hogy Walkó külügyminiszter tájékoztatót adhasson. Erről külön cikkben számolunk be.

A tiszafüredi református lelkész tragédiája

Leánya halála miatt öngyilkos lett.

Létay Menyhért, tiszafüredi református lelkész a község határában egy halászholtan fogta ki a Tiszából.

Először véletlen szerencsétlenségre gondoltak és az volt a feltevés, hogy Létay sétéja közben rosszul lett, a meredek partról beleszédült a vízbe, ahol az örvény elkapta s így következett be a tragikus halál.

A csendőri nyomozás, amely hivatalva volt a haláleset körülményeit tisztázni, megindult és mára megállapítást nyert, hogy a szerencsétlen véget ért lelkész nem véletlen baleset áldozata volt, hanem öngyilkosságot követett el.

Kalapját és sétabotját megtalálták egy parti fűzre akasztva s

már ez a tény is alátámasztotta a csendőrség feltevését. Az öngyilkosság okául Létay lelki meghasonlását jelölik meg. Néhány évvel ezelőtt ugyanis 15 éves leánya meghalt s a lelkész azóta nem tudott megvigasztalódni. Tulságosan érzékeny lett és az exaltáltság felé hajlott. Az öngyilkosság előtti napon egyéb kellemetlenségei is voltak s úgy látszik, ezek annyira bántották, hogy elhatározta magát az öngyilkosságra.

A tett előtti éjjelen semmit sem aludt, hozzátartozóinak előadása szerint, reggel pedig eltávozott otthonról, anélkül, hogy tervét csak sejtették volna is.

Az érettségizett leányok egyre nagyobb számban özönlenek az egyetemre

Sokkal többen jelentkeztek a jogi és az orvosi fakultásra, mint amennyi a felvehető száma.

A debreceni Gróf Tisza István Tudományegyetemen megtörténtek a felvételek. A karok véglegesen megállapították az első évre felvett új hallgatók névsorát.

A legtöbben a jogi karra való felvételre jelentkeztek, körülbelül 210 érettségizett fiatalember. A 210 jelentkező közül azonban a törvény értelmében csak másfélszáz hallgatót tudott a jogi kar az első évre felvenni. A felvételeknél a kar a numerus klauzust a legenyhébben alkalmazta.

A református hittudományi karon 69 hallgatót vettek fel az első évre, csupán 13 jelentkezőt utasítottak vissza.

A bölcsészeti karon 99 új hallga-

tót vettek fel, 12 jelentkezőt visszautasítottak. Érdekes jelenség, hogy az érettségizett leányok egyre nagyobb számban özönlenek az egyetemre, így a 99 új bölcsészeti hallgató közül 41 leány.

Az orvoskaron szintén igen sok jelentkező volt. A jelentkezők szempontjából itt volt a legszomorúbb a helyzet, mert mintegy másfélszáz jelentkező közül az első évre 65 új hallgatót, a felsőbb évfolyamokra pedig 8 hallgatót vettek fel. Tehát a jelentkezőknek több, mint 50 százalékat utasították vissza.

A felvett hallgatóknak névsora az egyes karok hirdető tábláin már ki van függesztve.

Halálra kínozott kisleány

A gonosz mostoha bűnügyében bizonyításkiegészítést rendelt el a tábla.

Tegnap került a budapesti ítélőtábla elé annak a jászberényi asszonynak a bűnügye, aki négyéves mostohaleányát halálra kínoztta. Az asszony Barta Károly jászberényi gazdálkodó vadházas-társa, özvegy Farkas Emánuelné, aki Bartának első házasságából származó négyéves Ibolyka leányát ütötte-verte. Egyikben addig taposta cipője sarkával a lábujjait, hogy a szerencsétlen gyermek egyik lábujja letörtött. Közvetlenül ezután pedig megparancsolta a kis Ibolykának, hogy táncoljon és a gyermek rettenetes kínjában addig táncolt, amíg eszméletlenül esett össze. Más alkalommal cipősarokkal addig verte a leányka fejét, amíg az több helyen be nem tört, majd a leánykát torkánál fogva megragadta, a levegőbe emelte és a földhöz csapta.

Farkasné a kisgyermeket vízbemártott és összcsavart lepedővel ütötte, amíg a gyermek kínjában össze nem

esett. Ilyen bánásmód következtében a szerencsétlen kisleányka május 10-én meghalt. A szolnoki törvényszék Farkas Emánuelné tizévi fegyházra ítélte. A tábla Kállay-tanácsa tegnap a közvádó és a védő együttes indítványára a bizonyító eljárás kiegészítését és az Igazságügyi Orvosi Tanács szakvéleményének kikérését rendelte el és az eljárás lefolytatásáig a tárgyalást elnapolta.

Nemcsak hirdetek de valóban olcsón adok el szemüveget és csipetűt. Javításokat azonnal elkészítek.

Löbl látszerész, Piac-utca 63

Egyes pár cipők

nagyon olcsó eladása.
Okvetlen nézze meg
a kirakatomat.

Benyáts Emil áruháza

Debreczen.

A Hortobágy holdanként csak 1 pengő 30 fillér jövedelmet hoz a városnak

A városi takarékosági bizottság ülése. — Vltta a szikgáti gazdaság körül.

Csütörtökön délután 4 órakor folytatták a takarékosági bizottság ülést és a költségvetési bevételek reális voltának megállapítását.

A bérbeadott ingatlanokért az 517.000 pengős bevétele csökkentését tárgyalták. Számos felszólalás után dr Veress Géza tanácsnok bejelentette, hogy a bérlők kérelmet nyújtottak be az iránt, hogy a város 33 százalékkal szállítsa le a bérösszegeket. Ez 150.000 pengőt jelent.

A bizottság a döntést felfüggesztette, míg jelentést kap az ügyosztálytól, hogy 1931 októberben és 1932-ben mely bérletek járnak le.

Elmaradó bérösszegek után 40.000 pengő késedelmi kamatot irányoznak elő.

A legelőbér összege 118.000 pengővel esett, most 1932-re 16.800 pengőt irányoznak elő, 12 pengős legelőbért számítva jószágként.

Balogh István a 12 pengő leszállítást kéri.

Ary Lajos: A Hortobágy holdanként 130 fillért jövedelmet hoz.

Balogh István: Azok a gazdák is adják ki a Hortobágyra legelni a jószágokat, akik most más helyre küldik legelőre, mert így akkor olcsóbb lesz a hortobágyi legelő és a város is többet keres.

Steinfeld: A Hortobágyon való legeltetés jogosítvány és nem kötelezettség. Nem lehet minden fajtat a cifra gulyára bízni. Sürgősen és komolyan foglalkozni kell a Hortobágy kérdésével.

Szikgáti gazdaság, mint szövetkezet.

Tárgyalta a bizottság a szikgáti gazdaság ügyét. A mezőgazdasági terményekből 8322 pengővel kevesebb bevételt remélnek.

Steinfeld István: Meg kell vizsgálni, hogy meg van-e a gazdaság prosperitása.

Vásáry polgármester: A szikgáti gazdaságot rendes módon hasznosítani nem lehet. Keszyi Lajos akadémiai tanár nagy szeretettel és ambícióval foglalkozik a tervvel, hogy szövetkezeti alapon megszervezzék a gazdaságot csináljunk a város égíse alatt. 50-60 kiscsászát lehetne bekapcsolni és anyagilag is nagyobb lenne az eredmény. 1931. év októberére a terv készen lesz és tisztában leszünk vele, hogy keresztülvihető-e.

Hegymegi Kiss Pál: Balogh István elnöklése mellett küldjünk ki repülőbizottságot Keszyi Lajos, Erdélyi Ferenc és Öry István tagokkal, hogy vizsgálják meg a helyzetet.

Zöld József: A közgyűlés egyhangúlag hozott határozatot, hogy a Szikgáti mintagazdaságot csináljanak. Most újra más tervet vizsgálnak, a parcellázást akarják és esetleg újabb 3 év múlva megint más javasolnak. Így beruházási programot csinálni nem lehet.

Jakovovits: A gazdaság veszteséggel járt.

Balogh István felszólalása után Hegymegi vállalta a bizottság vezetését, ha Surgoth Jenőt is felkéri. A bizottság így határozott.

Az erdőgazdaságnál

faeladásból 577.900 pengőre számítottak, ez némi csökkenést jelent.

Vásáry polgármester fokozottabb kitermelés engedélyezését kívánja miniszteriumtól.

Most szorítják meg a kitermelést, hogy 80 év múlva több legyen a fa.

Kénytelen lesznek előterjesztést tenni, hogy az erdőt a város vegye saját kezelésébe.

Hegymegi Kiss Pál helyesli a polgármester álláspontját. A kereskedelmi mérleg passzivitásának egyik főoka a tűzifabehozatal. A város lakossága szükségletét lehetőleg elégítsék ki.

Krdhl János erdőfőmérnök: Nekünk is az a célunk, hogy minél több hasznót hozjunk ki. 1932-től lényegesen nagyobb lesz a fahozam a következő tíz év alatt.

A bizottság javasolja, hogy kérjék a vágási turnosok leszállítását.

A vadászati jogbérletnél

Hegymegi Kiss Pál felhozta, hogy a Hortobágy kintőn használható volna idegenforgalmi propaganda céljára.

A vadásztársulatok nem debreceni tagjait különadóval kellene megróni.

Az ingatlan vagyon átruházási illeték 200.000 pengőről 180.000 pengőre szállt le.

A takarékosági bizottság egy-két tétel kivételével a költségvetés bevételi oldalát átvizsgálta. A vállalati rész a repülőbizottságok javaslatának beérkezése után kerül tárgyalásra.

A bizottság ülése fél nyolc órakor ért véget. A következő ülés pénteken délután négy órakor lesz.

A nyugdíjasoknál is fokozatos lesz a nyugdíjcsökkentés?

Budapest, szeptember 10. Tudvalevő, hogy a nyugdíjasok illetményeit három kategória szerint szállították le. Az 1925 előtt nyugdíjazottak illetményét 5 százalékkal, az 1927 novemberig nyugdíjazottakat 10 százalékkal, a legújabb nyugdíjasok illetményét pedig 15 százalékkal csökkentették. Egy-egy kategórián belül azonban minden nyugdíjas illetményét egyforma százalékkal szállították le.

A pártok körében mozgalom indult meg, hogy ezt az igazságtalan és méltánytalan megoldást korrigálja a kormány. Lehetetlen ugyanis, hogy amíg az állami alkalmazottaknál a fizetés le-

szállítása tekintetében megfelelő progressziót alkalmaztak, a nyugdíjasoknál az egyes kategóriákon belül egyforma kules szerint történjen a nagy és kis nyugdíjak leszállítása.

A pénzügyi kormány, mint értesülünk, foglalkozik ezzel a kérdéssel és az illetékesek kifejezést adtak annak a felfogásuknak, hogy maguk is méltánytalanok tartják a mostani megoldást és megfontolja a rendeletnek a progresszió szempontjából való módosítását. Ebben az irányban a pénzügyminisztérium valószínűleg legközelebb javaslattal jön a 33-as bizottság elé.

Az iskolákat megnyitják szeptember 16-án, ha nagyobb arányokat nem ölt a gyermekparalízis

Szeptember hó elsejétől hat újabb megbetegedés történt. — Láng tisztifőorvos beadványa a polgármesterhez.

Mint ismeretes, a gyermekparalízis járványának megelőzése végett dr Láng Sándor tisztifőorvos javaslatára az összes alsó és középsiskolákban a tanév megkezdését a miniszter egy héttel kitolta. Ezzel kapcsolatban Ady Lajos tankerületi főigazgató nyilatkozatot tett a „Debreczen” munkatársára előtt. Erre a nyilatkozatra vonatkozólag most dr Láng Sándor tisztifőorvos a következő beadványt intézte Vásáry István polgármesterhez: Polgármester Ur!

Az illetékes közegészségügyi hatóság javaslatára a tanév hét napra való kitolására a kultusz-kormányhoz tett előterjesztését a kultuszminiszterium valamennyi illetékes ügyosztálya elbírálta, elfogadta és ennek alapján Petry Pál kultuszállamtitkár a miniszter helyett a tanév megnyitását szept. hó 15-ére elhalasztotta.

A tisztifőorvosi hivatalnak előterjesztése a tanév eltolására nem elhamarkodott, nem öletszerű intézkedés volt, hanem megelőzte azt a helybeli orvosi karral, köztük dr Bókay Zoltán egyetemi tanár ural való alapos megbeszélés, amelyen kerülve más törvényhatóságoknak az ottani megbetegedésekre vonatkozó adatait, tisztán a debreceni helyi viszonyok és a

járvány természetének alapos ismerete alapján alakult ki az az egyöntetű megállapítás, hogy elkerültessek ennek a különösen gyermekekre ominózus járványnak az iskolákban való érintkezés következtében előállható kirobbanása, — amint az Dániában, Hessenben és Svédországban, valamint Newyorkban történt.

Ezeknek a járványtani ismereteknek alapján kértük az iskolák megnyitásának elhalasztását. Megnyugtathatom a tankerületi főigazgató úr ömöttóságát, hogy hála Istennek — járvány nincs, — nem is lesz és hogy ne is legyen, javasoltam a polgármester úrnak, — aki egyúttal apa is —, aki nemcsak megértette, de át is érezte ennek a jelentőségét, az iskolák megnyitásának elhalasztását.

Az embervédelem legfőbb törekvése az életek megmentése és e célból minden arra való eszköz felhasználása. Hogy a kocsákat, mozikat, tánciskolákat nem zártuk be, ez azért van, mert járvány nincs. Mihelyt kimondatik, hogy járvány van, akkor úgy az iskolákat, mint a kocsákat, s tánchelyiségeket, okvetlenül be fogjuk zárni.

Egyébként szeptember hó elsejétől hat újabb gyermekparalízis meg-

betegedést jelentettek be, köztük egy 32. éves ember is van.

Dr Láng Sándor nyilatkozata mindenestre megnyugtató abban a tekintetben, hogy nincs járvány és hogy annak a megelőzése érdekében kellett az iskolák megnyitását elhalasztani. Értesülésünk szerint csakis abban az esetben kéri a főorvos az iskolák további zárvatartását a minisztertől, ha a járvány hirtelen nagyobb arányokat öltene Debreczenben. Ha nagyobb megbetegedések a mostaninál nem következnek be, akkor az iskolákat 16-án megnyithatják.

BIHARVÁRMEGYÉBEN IS PUSZTÍT A GYERMEKPARALIZIS.

Biharvármegye tisztifőorvosa, Gazdik József, jelentést adott ki a gyermekparalízis és a tifusz pusztításáról. A jelentés szerint Biharvármegyében eddig hatvannégy gyermekparalízises esetet jelentettek be, amelyek közül három halálos volt. Csak hat évvel aluli gyermekekkel lépett fel ez a súlyos betegség, éppen ezért az iskolákat rendes időben megnyitják, azonban az óvodák megnyitását elhalasztják. A tifusz nem öltött járványos jelleget a megyében a tifuszban megbetegedettek állapota nem súlyos.

Ma, pénteken este
halászlé és
turóscsusza
A GAMBRINUSBAN

KITŰNŐEN SZEREPELT AZ EGYETÉRTÉS DALEGYLET SIÓFOKON.

Nemrég érkezett meg a MÁV Egyetértés Dalegylet részére a Siófokon, augusztus 15-én lezajlott Balatoni Vándordíj versenyen az Egyetértés Dalegylet szerepléséről szóló jegyzőkönyv, amelyet minden gyanu és féltreértés elkerülése végett szóról szóra közlünk.

»Országos Magyar Dalosszövetség VI-ik kerülete. Jegyzőkönyv. Felvett a Országos Magyar Dalosszövetség VI-ik kerülete által 1931. évi aug. hó 15. napján, Siófoki Balatoni Vándordíj verseny alkalmából, a nehez műdal versenycsoportba sorolt Debreceni MÁV »Egyetértés« Önképző-, Dal-és Segélyegylet Egyesület minősítéséről. Jelen voltak: Zöld Károly elnök, Sztára Sándor és Kereszthy Mihály zsűri bizottsági tagok. A versenyző egyesület karnagya: Szigethy Gyula. A versenyző egyesület versenyző létszáma: 56, sorolási száma: I. Minősítés tekintetében az osztályzatok a következők kitűnő 6, jeles 5, jó 4, kielégítő 3, gyöngye 2 és elégtelen 1. (Kerületi versenyszabály 53. §.) A versenykar címe: Halold a hegedűt? A versenykar szerzője: Pogafschnigg. Minősítés: Művészi fölfogás (összbenyomás, összhatás): 6, intonálás (hangmagasság megtartása): 5, színezés 6, szövegkifejtés: 6, hanganyag: 6, ritmika: 6, lélekzavartól: 6. Összesen 41. Indokolás: Kezdetben a tenor I. felfelé distonált és így 3/4 hanggal felszállottak, de ezt az 1/2 hangot egész végig megtartották. Kitűnő együttes, karnagyuk igen ügyes. Kmff. Zöld Károly s. k. zsűri bizottság elnöke, Sztára Sándor s. k., Kereszthy s. k., a zsűri bizottság tagjai, Boros Ferenc s. k., a zsűri bizottság jegyzője.

HOTEL AUGUSZT ABBAZIA

Szoba teljes ellátással 10 pengőért.

Magyar konyha, magyar tulajdonos

CSÜTÖRTÖKÖN, SEPTEMBER HÓ 17-ÉN LESZ A MEGNYITÓ DISZELŐDÁS A CSOKONAI SZÍNHÁZBAN.

Herczeg Ferenc »Bizánc« című örökbecsű történelmi drámájával nyit diszelődés keretében a Csokonai Színház, amely Kardos Géza rendezésében, az új prózai társulat bemutatkozása is lesz.

Szeptember hó 18-án, pénteken a nagyszerű és kiváló muzsikájú híres operett reprizenben a »Lili«-ben mutatkozik be Sz. Patkós Irma az új primadonna és Márkus Lajos az új bonviván. Sz. Patkós Irma az egyik parádés szerepét csak nemrég játszotta a Városi Színházban Budapesten, zsufoolt házak s a fővárosi lapok egyhangzó kritikája szerint is döntő sikerrel.

Szeptember hó 19-én, pénteken és a következő napokon a budapesti Király Színház sláger operettjének a »Ballerinának« bemutatkozó előadása és az új operette együttes bemutatkozása a Csokonai Színház igazgatósága keres 4-6 éves gyermekeket a »Ballerina« című új operett előadásaira. Jelenkezni lehet a titkári irodában, naponta, délután 4-8 óráig.

—oooOooo—

A Csokonai-színház új társulatának nagyszerű bemutatkozása Egerben.

Az új debreceni színtársulat egri bemutatkozását ezideig a legnagyobb siker és általános elismerés kíséri. A »Lili«-ben, ebben a régi kedves és nagyszerű muzsikájú operettben mutatkozott be a társulat új primadonnája, Sz. Patkós Irma, a szegedi színház éveken át legünnepeltebb művésznője, akitől, valamint az új bonvivánról, Márkus Lajosról az »Eger« c. lap a következő nagyszerű kritikát írja:

Sziklayné Patkós Irma főnyereménye az operett társaságnak. Hangja az első, ami előtt meg kell hajolnia a kritikának. Régóta nem hallottunk ilyen kvalitású hanganyagot az egri színpadon. A torok és belső szájkalkotás szerencsés adottságként teszi sajátossá nagyterjedelmű skáláját és tökéletes technikai műveltség emeli a művészi értéket megkülönböztetett fokára. Zeng, csodálatosan mélyről, melegen zeng ez a hang és olyan könnyen gördül a koloratúrák játékaiban, mint a tengeri kagylók nemes gyöngye. Súlyosan, karáttal mérhetően, de mégis könnyen, a teltség mindent elbíró erejével és őszinte egyszerűséggel. Bájos megjelenése, színészi képességei, kiforrottsága egy tág feladatokra képes játszóművészt adnak a ragyogóan szép hanghoz: íme kész a primadonna, az egri színház legjobb primadonnája. Az egyébként hideg és tartózkodó egri közönség meglepően viselkedett. Percekig tartó tapsok, az újrászás szinte követelő kívánságai az első percben felsugárzó és folyton növekvő szimpátia: ezt kapta első fellépésénél ritka csokorként Patkós Irma.

Márkus Lajos hosszú idő óta első velső bonvivánja a társulatnak, aki nemcsak hangja kellemes voltával, külsejének vonzó tulajdonságaival hat, hanem játszani is tud. Friss fiatalsága jó levegőt hoz a színpadra, közvetlen alakítása egyszerre megnyerte a közönség tetszését.

—oooOooo—

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE.

Sok pénst takarít meg merő rendkívüli kedvezményi kap, ha bérletet vált a Csokonai Színházban. A. B. C. bérlet hétfő, vagy szerda pénteki napokra.

Szelvény bérlet tetszés szerinti napra és előadásra.

Vasár- és ünnepnap a délutáni előadásokra szóló bérlet. A napi hely-árakból 20-35 százalékgig terjedő kedvezménnyel.

A színház igazgatósága tekintettel a nagy érdeklődésre, mely a vidék

legelső és legkiválóbb együttesét képviselő társulat új szezonját méltán kíséri, felkéri az igen tisztelt volt bérleket, hogy régi helyeik fenntartásáról most már sürgősen nyilatkozzanak szíveskedjenek a színházi titkári hivatalban, hol úgy a régi, mint az új bérletek naponta délután 4-8 óráig jegyezhetők.

Csökkent a bankjegyforgalom, javult a pengő fedezeti aránya

A bankjegyforgalom a Nemzeti Bank szeptember 7-iki kimutatása szerint az augusztus 31-iki forgalommal szemben 21.3 millió pengővel 393 millió pengőre csökkent.

Szeptember hónap első üzleti hetében az enyhülés tovább folytatódott.

Az esedékes váltók beváltásának összege 16.3 millió pengővel haladta meg a benyújtott váltók összegét, a váltótárca 380 millióra apadt.

Az ércéskészlet 0.5 millió pengővel növekedett és 125.6 millióval szerepel a kimutatásban. A zsrókkövetelések befizetések révén 3.9 millió pengővel emelkedtek: az állami számlákra 2.7 millió pengő, egyéb számlákra pedig 1.2 millió pengő folyt be. Az Egyéb követelések 18 millió pengő, az Egyéb tartozások pedig 16.4 millió pengő emelkedést mutatnak.

Pedlow kapitány úra szeretetadományokat hoz Amerikából

Ernszt Sándor népjóléti miniszter útasítást adott a miniszterium illetékes osztályainak, hogy az inségakciónak azt a részét, amelyet a népjóléti kormányzat bonyolít le, a legsürgősebben készítsék elő.

Egyébként a népjóléti miniszterium értesítést kapott arról is, hogy kint

Amerikában nagyobb mennyiségű szeretetadománycsomagot gyűjtött össze Pedlow kapitány. A hajórakományával maga Pedlow indul útnak szeptember hó 17-én, úgyhogy még e hó végén a szeretetadománycsomagokkal együtt Budapestre érkezik.

Felbontották Izabella főhercegnő végrendeletét

Vagyonát gyermekeire, ruháit eselődésére hagyta a főhercegasszony.

Frigyes főherceg várbeli palotájában tegnap délután ünnepélyes formák között felbontották Izabella főhercegasszony végrendeletét, amelyet az elhunyt még évekkel ezelőtt készített. Azóta Izabella főhercegasszony semmilyen változtatást nem tett a végrendeletén, amelynek felbontásánál Frigyes főhercegen és gyermekein kívül, dr Hegyi Gyul ajóságkormányzó volt jelen.

Izabella főhercegasszonynak a Croy örökségből származó kis földbirtoka volt Belgiumban, amelyet épp úgy,

mint értékpapírjait gyermekeire hagyott. A csekély értékű birtokon és az értékpapíron kívül csupán ruhái voltak még, amelyeket személyzete között osztott szét. A végrendelet felbontásával kiderült, hogy azok a hírek, amelye kszertint Izabella főhercegasszony nagy magánvagyonra s értékes csipke- és ékszergyűjteményre lett volna, nem felelnek meg a valóságnak. A végrendelet felbontása tulajdonképpen csak formalitás volt, mert nem hozott semmilyen változást a család életében.

Csalásért két hónapi ítelt a debreceni törvényszék egy kárpitosmestert

A molylepkék titka. — Mikor ló szőr helyett mosatlan disznószőrrel tömik meg a főtőjhuzatokat.

Még két évvel ezelőtt történt, hogy Hermann Dezsőné, egy debreceni kereskedő felesége felkereste Erdős Sándor helybéli kárpitosmestert és megrendelt nála két főtőt. Erdős 400 pengőt kért a főtőtőkért s kijelentette, hogy a legfinomabb anyagot fogja használni. Az asszony eleinte alkudozni kezdett, de később mégis elfogadta az ajánlatot, mert a kárpitos azt mondotta, hogy finom lószőrrel béleli ki a főtőtöket.

Néhány hét múlva Erdős hazaszállította a két szép főtőt s Hermanné ki is fizette neki a 400 pengőt.

Később az asszony nagy megdöbbenéssel vette észre, hogy a lakásban rengeteg a molylepke. Kereste, kutatta, hogy honnan jönnek ezek a lepkek, de hiába forgatta fel a lakást, nem tudott a nyomukra akadni. Tavaly nyáron Helmanné elment nyaralni s a férjére bízta a lakás és a butorok rendben tartását.

Előadások kezdete : hétköznap 7 és 9.	Mozik műsora	Előadások kezdete : vasár- és ünnepnap 5, 7, 9.
Szeptember 11-12	Péntek : Max Smelling amerikai boxmérkőzés	Szombat : Max Smelling amerikai boxmérkőzés
VIGSZINHÁZ	Erdészlány.	Erdészlány.
URÁNIA	Blokád.	Arséne Lupin.
APOLLÓ		

Egy este, amikor Hermann Dezső hazament és felgyújtotta a villanyt, megdöbbenve látta, hogy a nemrég csináltatott plüss főtőtőkön százával nyúzsógnak a molykukacok. Mikor az asszony a nyaralásból hazaérkezett, a férj elmondotta a feleségének, hogy mit tapasztalt. Mindjárt másik kárpitost hívtak, aki felfejtette a huzatot. Ekkor derült ki, hogy Erdős a megrendelt lószőr helyett mosatlan disznószőrrel tömte meg a főtőtöket, amelyek valósággal melegágyai lettek a molyoknak.

Hermannék végül is beperelték Erdős Sándort, akinek bűnügyében csütörtökön tartotta meg a főtárgyalást a debreceni törvényszéken dr Jankovich Jenő egyesbíró. A kít. ügyészség csalás büntette miatt emelt vádat Erdős ellen, aki a csütörtöki főtárgyaláson tagadta a rája rótt bűncselekményt s azt állította, hogy ő azért tett lószőr helyett disznószőrt a főtőtökbe, mert Hermanné úgy rendelte meg.

A tanak azonban Erdős ellen vallottak s igazolták, hogy a megrendelés igenis lószőrre szólt.

A bizonyítási eljárás után Jankovich elnök kihirdette a törvényszék ítéletét, amely szerint a bíróság csalás vétségében mondotta ki bűnösnek Erdős Sándort s ezért öt két hónapi fogházra ítélte. Az ítéletet úgy a vád, mint a védelem képviselője megfélebbzte.

Fischer Jenő bankigazgató kormányfőtanácsos

Budapest, szeptember 10. A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Fischer Jenőnek, a Debreceni Alföldi Takarékpénztár ügyv. igazgatójának, közhasznú, érdemes tevékenysége elismerésül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

Fischer Jenő magas kitüntetés mindenképen érdemes férfit ért, ki zajtalanul, de annál nagyobb eredménnyel érvényesíti nagy szaktudását Debrecen közgazdasági életében. Rokonszenves egyénisége sok barátot és tisztelt szerzett számára és kitüntetés alkalmával most őszinte jókívánatokkal veszik körül a társadalom minden rétegéből.

A KÖZÉPEURÓPAI KUPA-MÉRKŐZÉS.

Bécs, szept. 10. Több mint tizenöt ezer főnyi közönség jelenlétében játszották le tegnap délután Bécsben a középeurópai kupa második fordulójának első mérkőzését. A prágai Sparta rendkívül szép játékkal győzött a bécsi WAC csapata felett 3:2 arányban.

—oooOooo—

EGY HIRHEDT VÁSÁRI TOLVAJ KÉTSZER SZÜKÖTT MEG A RENDŐRSÉGRŐL.

A zalaegerszegi országosvásáron a rendőrök elfogták egy Varga Antal nevű nagykanizsai embert, akit zsebmetszésen kaptak rajta. Vargát be-kísérték, míg a rendőr a tanukat hallgatta ki, Varga betört egy ablakot és kiugrott az uccára, hosszas üldözés után sikerült elfogni. Nyomban be-szállították a fogdába, azonban itt is kitérte az ablakot és sikerült elmenekülnie. A rendőr hamarosan utólérté Vargát s ismét visszavitte a rendőrségi fogdába. Kihallgatása során kiderült, hogy Varga hirhéd vásári tolvaj. A rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte és átadta az ügyészségnek.

—oooOooo—

IDŐJÁRÁS.

Hazánkban változóan felhős, cseudes idő uralkodik. Időprognózis: Változóan felhős, s enyhe idő, esetleg nyugaton némi csapadék.

Vikár Béla verse Baltazár Dezsőről

Vikár Béla, a Magyar Tudományos Akadémia és több hazai és külföldi tudományos társaság tagja, a Kalevala jeles fordítója, akinek épp most van megjelenőben egy verseskötete, az alábbi szép panegirist küldötte Baltazár püspök ur jubileuma alkalmából egy régi, egyetemi professzor barátjához:

Püspöki jubileumra.
Baltazár Dezsőnek.

Ha Pál apostolnak hisszük —
és miért ne?

A püspökség szép és jó dolog,
És ha olyan husz év kísérte
Mint Nalad, én annak hódolok.
Van kollegád, aki »egyházfejedelem«,
(Csak Neked van, nekik nincs közük
énvelem.)

Fejedelmi székek manapság inognak;
Legjobb most a polgári szék!
De Tenéked, a mi nagy papunknak
Jobb helyet adott a kegyes ég:
Hű szívekben oltárt olyat,
Ahol a szeretet örökmécsese ég
S ahonnan ki a halál sem lakolhat!

— A debreceni egyetem 1931—32. évi jogkari dékánja dr. Tóth Lajos. Az elmúlt iskolai év végén a debreceni tudományegyetem dr. Illyefalvy Vitéz Gézát választották meg a jogkar dékánjának. A tudós professzor azonban az elmúlt nyáron tragikus körülmények között elhunyt s így a dékáni tisztségre új választást kellett tartani. A jogkar szerdán tartotta meg ülését, melyen az 1931—32. évre dr. Tóth Lajos nyilvános rendes tanárt, az országosnévű magánjogi professzort választották dékánnak.

— A Ref. Tanítók Vegyeskara folyó hó 11-én, pénteken délután 5 órakor, a Fűvészkert uca 2. sz. alatt levő iskolai mozi teremben közgyűlést tart. A működő, alapító és pártoló tagokat ezután hívja meg az elnökség. Táragsorozat: 1. Jelentés a múlt évi működésről. Előterjeszti Nagy Julia. 2. Jelentés a pénztár állapotáról. Előterjeszti Giday András pénztárnok. 3. Újraalakulás. Tisztikar választás. 4. Az alapszabály megalkotása. Ma este 6—7-ig próba is lesz.

— Dr. Baltazár Dezső püspök jubileuma alkalmából a hajdúböszörményi polgári leányiskolát „Baltazár Dezső polgári leányiskolának” nevezték el.

— A debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Egyesülete, folyó hó 27-én, délelőtt 11 órakor, Sas uca 2. szám alatt tartja évi rendes közgyűlését. Kérjük t. tagjainkat, hogy a közgyűlésen okvetlen és a kitűzött időben pontosan megjelenni sziveskedjenek. Az Elnökség.

x Felhívás. A debreceni sebészeti klinika vértátómesztéshez vértadókat keres. Felvételre jelentkezhetnek egészséges, erős egyének és vérbőségben szenvedők. Jelentkezés ideje 1931 szeptember 14-től szeptember hó 17-ig délelőtt 9 órától 10 óráig, a sebészeti klinikán. Ugyanakkor jelentkezzenek ellenőrző vizsgálatra a nyilvántartásunkba már felvett vértadók is. Nem jelentkezésük esetén töröljük őket a nyilvántartásból. — Egy véradás díja 40 pengő. — Sebészeti klinika igazgatója.

Felingerelte a dísznót, amely azután megölte

Kivizsgálták a halápi halálos szerencsétlenséget. — Törő József idézte elő a tragikus esetet.

Több ízben hírt adtunk már arról a szerencsétlenségről, mely néhány nappal ezelőtt a Haláp 147. szám alatt történt, ahol egy megvadult dísznó agyarával felhasította Törő József 17 éves kondásnak a hasát, aki másnap a sérülésébe belehalt.

A halálos végű szerencsétlenséggel kapcsolatban a hatóság vizsgálatot indított annak megállapítására, hogy Törő József haláláért kit terhel a felelősség. A vizsgálat adatai szerint Törő József saját maga idézte elő a tragikus esetet. A múlt délután ugyanis könnyelműségéből piszkálni, heccelni kezdte az amugy is vad természetű kan sertést, amely dühösen rőfögött és az agyarárt csattogtatta. A fiu erre még

jobban ingerelte az állatot, amely végre megelégtelte a dolgot s amikor Törő szembe került vele, neki rontott és agyarával felhasította a kondás hasát.

Törő Józsefet még aznap be szállították a sebészeti klinikára, de segíteni már nem tudták rajta, mert közben a sérülés következtében vérmérgezés is fellépett nála. A szerencsétlen fiatal ember a saját könnyelműségének lett az áldozata, mert másnap rettenetes kínok között meghalt. Mivel a vizsgálat kétségkívül megállapította, hogy Törő haláláért senki mást, egyedül csak őt terheli felelősség, a kir. ügyészség a holttest eltemetésére megadta az engedélyt.

A Kuria ítélete a Vitárius contra Komáromi ügyben

Szédelgő feldicsérés vétségében jogerősen elítélték Komáromit.

Évek óta tart az a per, melyet Vitárius Sándor ismert debreceni kötszerész és kereskedő indított Komáromi Sándor ellen azért a körlevélért, melyet Komáromi Sándor füzőkészítő irt és küldött szét. Ebben a körlevélben Komáromi több rendbeli alaptalan állításokat kockáztatott meg Vitárius ellen. A debreceni törvényszéken első fokon »szédelgő feldicsérés vétségében« mondták ki bűnösnek Komáromit és 400 pengő pénzbüntetésre, azonkívül ötszáz pengő ugnyezvelt »nem vagyoni kár« megfizetésére ítélték. A törvényszék az ítélet indoklásában megállapította, hogy Komáromi Vitárius iparüzési jogosultságát alaptalanul tagadta és kétségményeit ócsárolta.

A tábla felelbezés folytán foglalkozott az ügygel és a törvényszék ítéletét helybenhagyta azzal a különbséggel, hogy a nem vagyoni kár összegét, te-

kintettel arra, hogy Vitárius üzleti forgalmát és jó hírnevét a rőpirat nem csorbította, csupán száz pengőben állapította meg.

Komáromi a Kuriához felebbezett, mely most foglalkozott az ügygel és Komáromi semmisségi panaszát elutasította. A Kuria a rendelkezésre álló adatokból azt a következtetést vonta le, hogy Komáromi a rőpiratot abból a célból írta, hogy azzal saját áruinak kelendőségét fokozza és hogy egyben versenytársának üzleti közönségét elvonja. Tette ezt pedig — mondja a Kuria — abban a tudatban, hogy a rőpiratnak a főmagánvádlóra vonatkozó adatai valótlanok és megtévesztésre alkalmasak.

A törvényszék ítélete értelemben Komáromi köteles az ítéletet teljes terjedelmében a »Debreczen«-ben közzétenni.

— Azzal vádolták meg a gazdálkodót, hogy meglapta a gazdatársát. A debreceni törvényszéken csütörtökön délelőtt tárgyalta dr. Jankovich Jenő egyesbíró Móré Imre vértési gazdálkodó bűnügyét, aki nemrégiben a Vértési Sziget-tanyán közösen vett hatvan holdas földet Miku Károlyval. Az idén, mikor csépeltek, Miku beteg volt s a felesége utána nézett a dolgoknak, úgy vette észre, hogy az ő búzája s tengerije is kevesebb, mint a Móréé. Elment a csendőrségre, ahol a megindított nyomozás szerint Móré lopta el a gazdatársa dolgait. A törvényszéki főtárgyaláson Móré tagadta a terhére rótt bűncselekményeket. — Ekkor Jankovich bíró elébe tárta a csendőrségen tett vallomását, melyben a tengerilopást beismerte. A vádlott erre azt mondta, hogy a csendőrségi jegyzőkönyv hamis. Egy másik tanu a csendőrségen úgy vallott, hogy látta amikor Móré ellopta a búzát és a tengerit, a törvényszéken szintén tagadásban volt. Azt állította, hogy előzőleg csak azért tett olyan vallomást, — mert a csendőrök megfenyegették. — Lakatos János tanu viszont úgy vallott, hogy Móré igenis meglapta Mikut. Ő volt az, aki Móré útására felvitte a padlásra a Miku tengerijét s búzáját. Ezért hallgatási díj fejében Móré két pengőt fizetett neki. A szembesítéskor a vádlott és a tanu fenn-

tartotta vallomását. Ezután a bíróság bizonyítás kiegészítése végett elnapolta a főtárgyalást s elrendelte több tanu kihallgatását és a csendőrségi jegyzőkönyvek beszerzését.

— Osztálysorsójáték húzása. Tegnap 4000 pengőt nyert: 47397. 3000 pengőt nyert: 1086. 2000 pengőt nyert: 17470. 1000 pengőt nyertek: 7812 8393 32721 34247 49828 51944. 800 pengőt nyertek: 2281 39121 45070 53591 57802 59835 82923. 600 pengőt nyertek: 16367 22041 28334 79942 82369. 500 pengőt nyertek: 5676 13487 13664 14537 16493 17800 19190 32991 33148 43467 68279 79823. 400 pengőt nyertek: 1085 3178 4926 5710 9591 11828 15333 18183 20944 24186 24324 26309 37187 46205 46293 46397 49139 50179 55923 56380 60728 64073 64933 65071 65385 68319 70447 71343 77206 78275 82493. Azonkívül sok kisebb nyeresémet sorsoltak ki.

x Iskolakönyvek, iskolaszerek — (használt tankönyvek féláron) Antalffy József cégnél Szent Anna uca és Nemzeti Antikváriumban, Piac 40.

— Istentisztelet ideje az orth. izr. templomban. Péntek délután 5.53 órakor, szombat és vasárnap reggel 6 órakor. Szombat kezdete pénteken délután 5.4 és kimenetele szombat este 6.50 órakor.

Gyászrovat

KÓNYA LÁSZLÓNÉ
TRAGIKUS HALÁLÁ.

Tragikus körülmények között hunyt el szerdán délután Kónya László debreceni dohánykísérő felesége, szül. Főző Erzsébet, aki széles körben nagy ismerettségnek és tiszteletnek örvendett. A Kónya-traffic a Városháza és Kossuth uccai frontján van, ahol naponta rengeteg ember megfordul. Kónya Lászlónak pótolhatatlan segítőtársa volt a kellemes közvetlen modorú úriasszony, aki egészen az utóbbi időkig a legjobb egészségnek örvendett. Nemrégiben azonban váratlanul megbetegedett, úgyhogy ki kellett szállítani a klinikára, ahol megoperálták. Bár az operáció jól sikerült Kónya Lászlóné infekciót kapott a rövid szenvedés után, agyhártyagyulladásban, szerdán délután meghalt.

Kónya Lászlóné tragikus halála az egész városban mély részvétet keltett, hiszen alig volt meber, aki személyesen ne ismerte volna őt. Ott volt mindennap a Kossuth uccai trafikban, — ahol szorgalmasan segített a férjének az üzlet vezetésében. Csupa élet, csupa vidámság volt mindig s a tragikus véletlen most örökre pontot tett az életére.

Mint értesülünk, Kónya Lászlóné pénteken délután három órakor fogják örök nyugalomra helyezni a Kossuth uccai ref. templomban tartandó gyászszertartás után, a Kossuth uccai temetőben.

Kónya Lászlóné szül. Főző Erzsébet folyó hó 9-én, életének 52-ik évében elhunyt. Temetése folyó hó 11-én, délután három órakor lesz a Kossuth uccai templomból, a ref. egyház szertartása szerinti gyászima után, a Kossuth uccai temetőbe. — A temetést a Dankó temetkezési vállalat rendezi.

— Anyakönyvi hírek. Születések: Sorompós András kocsis, fiu, Sándor. Zagyva József fm., leány, Elvira. Rákó György fodrászmester, leány, Mária. Molnár József MÁV fűtő, leány, Julia. Zágony István építész (ikrek) Aliz és Blanka. Vámos Sándor magántisztviselő, fiu, András. Patkós Géza, patkolós mester, fiu, Géza. Nagy Gyula lakatossegéd, leány, Margit. Nagy József boltiszolga, leány, Katalin. Tanka Mihály béres, fiu, Mihály. Vitányi Lajos, fiu, László. Percsényi Lajos örmester, fiu, Zoltán. Három törvénytelen újszülött és egy halva születés. — Halálozások: Dr. Mocsary György ref. 40 éves. Tiszafüred. Sánta István ref. 10 hónapos. Pesti u. 4. Kalocsán Magdolna, Julia uca 8. Taesi István ref. 30 éves. Köztér 6. Husz Mária ref. 8 hónapos. Ruca u. 4. Kónya Lászlóné Főző Julia ref. 52 éves, Piac uca 26. Puszkár Emil r. kath. 16 éves. Bánzáslás. Csák József ref. 73 éves. Gágyár u. 6. — Eljegyzések. Fülöp Gábor—Biró Eszter. Szomojai Nagy Lajos—Szorocsák Mária. Papp Mihály—Tóth Róza. Nagy Mihály—Lengyel Eszter. Erdős Sándor—Szalánszki Erzsébet. Szele Lajos—Tokai Ilona.

— Aki ellopott egy házat. Peter Chassei buffalói lakost letartóztatták az a különös vád terheli, hogy ellopott egy házat. Kiderült, hogy a vád igazat mondott, mert a vádlott kerekelt tett egy ház alá s úgy húzta el a házat ismeretlen helyre. Két hét múlva a ház gazdája megtalálta a házat s letartóztatta a vállalkozó szellemű amerikai stíliú háztolvajt.

Legmag a sabb fényerő

tökéletes színérzékenység az angol »Imperial« lemez és film változatlanul a legjobb. Helyi képviselő és rektára Berzékai fotoszaküzlet Ferenc József ut 38., az udvarban.

MELYIK CSAPAT GYŐZ A VASÁRNAPI BOCSKAI- NEMZETI MÉRKŐZÉSEN?

A »Debreczen« sport-tippversenye.

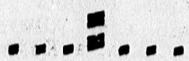
Az idei szezonban vasárnap játsza a Bocskai az első bajnoki mérkőzését Debreczenben. Ezuttal a Nemzeti lesz a debreceni csapat ellenfele, az a Nemzeti, amely már olyan sok kellemetlen meglepetést szerzett a Bocskainak. A Tiszántul egyetlen proficsapata legutóbb Szombathelyen nagyszerű eredményt ért el a Sabaria ellen s ebből arra lehet következtetni, hogy a debreceni együttes már összekovácsolódott és így a Nemzeti ellen sem fog szégyent vallani.

A »Debreczen« ezen a héten is folytatja tippversenyét. A mostani feladat a következő: el kell találni a szeptember 13-iki, vasárnapi Bocskai-Nemzeti bajnoki mérkőzés eredményét.

Az alábbi szelvényt legkésőbb vasárnap déli 12 óráig kell bedobni a »Debreczen« kiadóhivatalában levő középű szerkesztéségi postaládába. Mindenki annyi szelvényt tippelhet, amennyivel akar.

A Bocskai-Nemzeti

szeptember 13-iki mérkőzésének
eredménye tippelésem szerint:

a javára.

Név:

Lakás:

Akik a pontos eredményt eltalálták, azok között három érdekes könyvet sorsolunk ki.

— Farkas Irén csak nagykorúsága elérése után mehet férjhez Dajkovich Sándorhoz. Székesfehérvárról jelentik: A fejrmegegye gyámügyi albizottság, Havranek József alispán elnökletével most foglalkozott Farkas Elemér országgyűlési képviselő kis-korú Irén nevű leányának házassági terve ügyével. A leány tudvalevőleg arra kérte a székesfehérvári árvaszékot, hogy járuljanak hozzá Dajkovich Sándorral tervezett házasságához. Az árvaszék a kérelmet elutasította. Farkas Irén fellebbezett. fellebbezésében elmondotta, hogy Dajkovich Sándor nélkül nem tud élni, s minden körülmények között kitar mellett. A gyámügyi albizottság mai ülésén elutasította a fellebbezést. Farkas Irén tehát csak három év múlva lehet Dajkovich felesége, tudniillik három év múlva lesz huszonnégy éves.

x Haza jött a nyaralásból Laci, Pista, Lulu, Kató, hogy olvassák leckéiket, megveszik a könyveket Springernél. Tankönyvek megérkeztek. Springer tankönyvet vesz, használatát féláron ad és cserél.

— Szerencsétlenség a bányában. A Duna Gözhajózási Társaság pécsvidéki bányájában Takács János 23. éves bányász, öccsével, Takács Ferencel, szerdán délelőtt leszállott a Ferenc József tárnába és munkahelyére igyekezett. Takács János észrevette, hogy az aknában bányalég terjedt el. Lámpája is kialudt. Takács János a következő pillanatban elvesztette eszméletét, öccse a segítségére sietett, de ő is eszméletét veszítette. Takács János meghalt, öccsét azonban sikerült megmenteni.

— A pénzügyi tisztviselők kuclizójának választmányi tagjait kérem, hogy szombaton, azaz 12-én délután 6 órakor tartandó választmányi ülésen (fontos ügyek tárgyalása) jelenjenek meg. Rasó elnök.

— A tudóvész elöl a halálba. — A berettyóújfalui csendőrség telefonon jelentette a debreceni kir. ügyészségnek, hogy szerdán éjjel Szűcs Gábor odaváló gazdálkodó, a tanyáján egy hámkötéssel felakasztotta magát. Az életűnt ember, — aki 64. éves volt, — azért vált meg az élettől, mert tüdővérszében szenvedett. Szűcs Gábor holttestét másnap reggel találták meg az eperfán. A kir. ügyészség az öreg gazdálkodó holttestének eltemetésére megadta az engedélyt.

— Az udvarias Alfonz király. — A hécsi lapok hasábos jelentéseket közölnek arról, hogy Alfonz spanyol király milyen szeretetreméllő módon viselkedett a budapest—hécsi vonaton utitársaival szemben. A királyt sokan megszóllították és ilyen esetben sohasem tért ki az elöl, hogy az illetőkkel barátságos szavakat ne váltsón. — Ezeket a társalgásokat német, angol, és francia nyelven folytatta. Az étkező kocsiban sem rezerváltatott külön asztalt magának, hanem más utasok társaságában, négyes asztalnál fogyasztotta el az uzsonját. Egy magyar hölgynek, — aki autogramot kért tőle, — készségesen állott rendelkezésére. Az egész vonat Alfonz király udvariaságáról, szeretetreméllőségéről és nagyvilági föllépéséről beszélt. Alfonz spanyol király egyébként ma 9 óra 10 perckor autón Innsbruckba utazott.

KÖZGAZDASÁG

A Hortobágyon még sohasem volt olyan gyenge vásár mint most

A hortobágyi hidvásár olyan gyenge volt, amilyenre a legöregebb emberek sem emlékeznek. Azt mondják, a Hortobágyon talán sohasem volt még ilyen gyenge az országos állatvásár. Az állatfelhajtás szinte számba sem jöhet, vásárnak nem is nevezhető. A felhajtás számszerint a következő: Ló összesen 25 darab, tehén 150 drb növendék üsző 109 darab, ökör 133 darab, borjú 26 darab, birka 1516 s ebből elkelt 385 darab. Összesen az egész vásár tartama alatt 103 járlatlevelet írtak át, ami legjobban jellemzi a vásár eredményét.

TERMÉNYTÖZSDE.

Barátságos hangulat fejlődött ki a terménytözsden.

A határidőpiac hivatalos árfolyamai: Magyar buza decemberre (10.00), márciusra 11.10—11.22 (11.18). Magyar rozs márciusra 11.40—11.30 (11.36). Tengeri májusra 11.90—11.92 (11.92).

A készrúpiac hivatalos árfolyamai: Buza tiszai 77 kg-os 8.70—8.95, 78 kg-os 8.85—9.10. 79 kg-os 9.00—9.25, 80 kg-os 9.10—9.35, felsőtiszai 8.50—8.65, 78 kg-os 8.65—8.30, 79 kg-os 8.80—8.95, 80 kg-os 8.90—9.00. Pestvidéki rozs 8.70—8.90, egyéb rozs 8.70—8.90, tak. árpa I. 14.50—15.00, tak. árpa II. 14.00—14.25, felvidéki sörárpa 17.50—19.50, egyéb sörárpa 16.00—17.00, zab I. 17.00—17.25, zab II. 16.15—16.65, tengeri 14.25—14.50, korpá 9.70—9.75.

Pesti állatvásárok.

A pesti vágómarhavásárra felhajtottak 235 darab marhát. Ökör legjobb minőség 79 fillér, kivételesen 1 pengő, közép 52—74, gyenge 42—50. Bika legjobb minőség 70—72, közép 48—63, gyenge 47 fillér. Tehén legjobb minőség 74—80, közép 50—72, gyenge 38—48 fillér. Birka 22—30 növendék 50—

72 fillér, kiesontozni való 24—32 fillér. Az irányzat tartott volt.

A ferencvárosi sertésvásárra felhajtottak 2220 sertést. Eladtak elősúlyban különként kényűi sertést 104—110, közép 110—114, nehéz 114—118, keresztellett 118—120 fillérért. Az irányzat vonatott volt.

SEPTEMBER 30-IG LEHET JELENTKEZNI. A FÖLDTEHERRENDEZÉSRE.

A m. kir. minisztérium 4590—1931. M. E. sz. rendelete azt az időpontot, amelyen túl a földteherrendező országos bizottság a teherrendezésre irányuló tárgyalás megindítását már el nem rendelheti, a rendelet 2. §-ában megállapított kivételes eseteken kívül 1931. évi szeptember 30-ban állapította meg. Ezen rendelet folytán a földteherrendező országos bizottságnak a földteherrendezésre irányuló kérelem elbírálására csak 1931. évi szeptember hó 30-ig áll rendelkezésre, a kérelmek felülvizsgálásához viszont megfelelő előkészítő munka szükséges. A bizottság ezért figyelmezteti az összes érdekelteket, hogy csak azoknak az ügyeknek kellő időben való elbírálását tudja biztosítani, amelyek a bizottság elnökéhez legkésőbb ez év szeptember 9-ig bezárólag érkeznek be. Ezen időn túl beérkezett kérelmet a bizottság az esetben fogja tárgyalni, ha a korábban hozzájutott összes serelemek elbírálása után azokra is sor kerülhet.

SPORTHIREK

A DEBRECENI ATLETÁK TÖRÖKSZENTMIKLÓSON.

Törökszentmiklóson vasárnap városok közötti atlétikai viadal lesz. Debrecen a következők képviselik. 100 m.: Rátónyi, Szász. Magasugrás: Ormos, Kapros. 1500 m.: Papp, Voli. 800 m.: Papp, Köztner. Távolyugrás: Fejér, Horváth. Hármassugrás: Stolp, Gallé. Diszkoszvetés: Stolp, Galli. Rudugrás: Hadházy Levente. Súlydobás: Stolp, Gallé. Gerelyvetés: Csibi, Galli. 400 m.: Köztner, Labancz. 5000 m.: Némethi, Voli. Staféta Fejér, Rátónyi, Schmidt, Szász.

A DEAC ifjúsági 400 méteres stafétája vasárnap Budapesten indul az országos bajnokságban. A staféta Aradi, Szentiványi, Köztner, Dittrich összeállításban győzelmi esélyekkel indul.

A Bocskai csütörtöki tréningje nagy közönség előtt folyt le, a csapat Opatá erélyes vezetése mellett készül a vasárnapi bajnoki mérkőzésre. A tréningben csak Vince és Remmer nem volt jelen. A csapat jólmozgott, biztató formát árukt el. A csapat valószínűleg győztes lesz, de lehet, hogy Hevesi helyett Varga játszik.

Bíróküldés a vasárnapi mérkőzésekre. A vasárnapi amatőr mérkőzésekre a következő bírót küldték ki. Debreczenben DKASE pályán dél előtt 10 órakor DMTE—Börös, bíró Scheitzner: 12 órakor DKASE—Textil, bíró Sass: Vasutas pályán fél 3 órakor DVSC—DVSE, bíró Szántó. Karcagon KIKSE—K. MOVE, bíró Debreczeni. Püspökladányban P. MÁV—Székgár. bíró Piller.

Felhívások. Felkérem a Vasas SC összes játékosait, hogy folyó hó 11-én, azaz pénteken este legkésőbb 8 órára Déli-sor 23. szám alatt megjelenni szíveskedjenek. Intéző. — Felkérem az ujonnan alakult Árpád FC alatt felsorolt játékosait, hogy f. hó 14-én, azaz hétfőn délután 3 órakor a DKASE pályán megjelenni szíveskedjenek: Ligeti I., Zafir, Grosz M., Beregi, Kalmár I., Pimpf, Braun, Weisz, Földp. Slézinger. Schwart. Intéző.

ÉRDEKES FUTBALLMECCS.

Egyetemi gazdasági hivatal old boy—gépház old boy 4:4.

Érdekes futballmeccset játszottak le csütörtökön délután öt órakor a klinikai-telep mellett, az egyetemi gazdasági hivatal old boy és az egyetemi gépház old boy csapata. A játékosok: Dr. Fehér, Turay (Slujder), Pazonyi és a kisebbik Vántsa kivételével olyanok voltak, akik 10—25 éve nem rugtak labdát.

Érdekesbebnél érdekesebb mellé rugások, forgócsiga alakú perdületek, különösen nevetető volt Szilágyi kórházi ellenőr nagyszerű ügykezele, természetesen igen érdekes mellé rugása. Dániel ételmezési segédtszít (kapus) hasoncsuszása a berugott labda után. Bedits gondnoksegéd kiváló játéka külön is kiemelendő, de dicséretet érdemel a derék vidéki országos birkozó bajnok, Ökrös Jóska véletlenül sikerült gólja.

A féldő 3:3. Majd féldő után Keresztes V., a gépházi csapatnak a kapusa méltatlankodik a berugott gólról. De a gépházi nemsokára kiegyenlít s a lelkes közönség megjelenti az igazán pártatlan bírót, Király számvizsgálót. — Mint ismertük a mérkőzést a DEAC pályán, szombaton délután félöt órakor megismétlik, mivel az eredmény 4:4 — eldöntetlen volt.

Kiadó városi kislakás.

A tüzezlaktanyával szemben levő Kassa-uti kislakás telepen egy szoba, előszoba, konyha lakás szabadkézből kiadó.

Értekezni lehet a helyszínen Stieber József telepfelelgyelőnél.

Polgármester.

Versenytergályási hirdetés.

A balmazújvárosi legeltetési társulat a Balmazújvároson 34 bika részére építendő istálló föld, kőműves, ács és tetőfedő munkáinak biztosítására versenytergályást hírdet.

A versenytergályási napja 16-án délelőtt 11 óra.

Ajánlati űrlapok és versenytergályási hirdetés a legeltetési társulat irodájában, Balmazújváros kapható, ahol a tervek is megtekinthetők.

Bak József s. k.,

a Legeltetési Társulat elnöke.

SINGER
VARRÓGÉPEK
mégis a legroboszt
KAPHATÓ!
SINGER VARRÓGÉP
RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG
Debrecen, Piac-utca 79.

Vásároljon a Debreczeni
hon hirdető cégek nél.

APRÓHIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fillér; vasárnap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér. Vastag betűkből álló, valamint levelezési rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeresen számítatik. Apróhirdetések csak a díj előzetes lefizetése mellett közölhetők. A közlési díj vidékről postabélyegben is beküldhető. A kiadó hivatalban hagyott címek csupán kiadóhivatalunkban. József kir. herceg-utca 1. (Bika-bérház) tudhatók meg. Hirdetési ügyekben Telefonon a 788 nyújt felvilágosítást.

Alkalmazást nyer férfi

Fodrászsegéd felvétetik. Hencz fodrász, Böszörményi út 52. sz. 103

Könyvelésben jártassággal bíró fiatal könyvelőt, vagy gyakornokot azonnali belépésre felvesszünk. — Irásbéli ajánlkozások „Részvénytársaság 80” jellegre a kiadóba. 33

Alkalmazást keres férfi

Gyors számoló, egyúttal magyar-német levelező állást keres külföldi ösztökötésekkel bir. — Megkeresések „Realis” jelige alatt kiadóba kéretnek. 98

100 pengővel díjazom azt, aki egy értelmes fűszersegédnek bármilyen állást szerez. Levelet „Vidékre is” jellegre a kiadó továbbít. 75

Központi fűtéssel házmasternek ajánlkozik. Cím a kiadóban. 56

Pékkipari engedéllyel elhelyezkednék, vagy társulnék. — Neményi-féle pékkmence ajtó felszerelve eladó. Cím a kiadóban. 86

Alkalmazást nyer nő

Töltő-leány, vagy fiú, szikvizgyárba felvétetik, Hatvan ucca 22. szám. 110

Mindenes szakácsnő felvétetik. Jelenkezni Kossuth ucca 15. szám. fűszerüzletben. 106

Ügyes kifizető felvétetik. Csapkeáruház, Kossuth u. 4. 96

Leány jobbjárású, ügyes irodába gyakornoknak felvétetik. Pataky, Mester 7. 102

Hölgyfodrász kisasszonyt, ki manikűröz, felvesz, lehet, aki csak manikűröz. Tóth, fodrász, Czegléd u. 11. 95

Oktatás

Zongora-gyakorlókat elfogadunk. Kezdők tanítását és korepetálását vállaljuk. Keresztyén Ifjúsági-Egyesület, KIE Piac ucca 7. szám. 115

Diákot keres teljes ellátásra.

Szolíd róm. kath. családnál egy középiskolás leány a köv. tanévre teljes ellátást kaphat. Rákóczi u. 18. II. 11.

Svetits intézetbe járó középiskolás leányt teljes ellátásra elfogadok jutányos áron. Homok u. 32. sz. II. ajtó. Sz.

Diákfiút, vagy leányt, teljes ellátásra elfogad Zilahy, — Honvéd u. 91. 83

Közép vagy felső iskolás tanulókat teljes ellátásra felveszek. Nap ucca 22. sz. 1964

Teljes ellátás

Arany Bika Otthonban havi 50 pengőtől, fűtéssel, világítással, fürdővel kaphat tiszta, világos szobát. Felvilágosítást nyújt a Bika-szálló igazgatósága. vv

Hangszer

Zongora, jóhangú bérbeadó. — Batthyány 13., délután 2—4-ig. 99

Zongora, kitűnő állapotban levő, használt, Erste Productiv Genossenschaft, eladó. Szendrő zongorarakatárában, Batthyány u. 22. szám 1988

Autó, motor, kerékpár

Jókarban levő 220 Puch motor eladó. Értekezni Rákóczi u. 5. 92

Élelmiszer, ital

Must Kóser, mézédés, literje hatvan fillér. Blasz Ede Simonffy u. 29. 89

Borok literenként 60 fillér, 5 l. vételnél 50 fillér. Márkus kimerésében Böszörményi út 49. 743

Bútor

Komplett ebédlőbútor, egyéb bútorokkal, szmyrna szőnyeg, csillárak, sparthard eladók. Hatvan u. 11. Martinnál. 1907

Eladó olesón, oldalkocsival, jó karban, Raleigh motor. Kigyó 4. 12

Személyautó prima, amerikai hathengeres, olesón eladó. Telefon 150. Hétköznap. 1906

Diákot keres teljes ellátásra

Legbiztosabban talál a

DEBRECZEN apróhirdetése ujján.

Ajánlat

Kiárúsítás áron alul vásárolható — most nagyon olesón szőveket, míg e készlet tart, Batthyányi u. 16. szám alatti udvari üzletben. Egész férfi ruhára való anyag sokféle minőségben, prima minőségben hozzávalóval együtt 32—42 és 52 P-ért. — Ezenkívül tiszta gyapju sötét kék és fekete anyagok férfiruhákra. Prima minőségű anyagok csikos nadrágokra. Tiszta gyapju 150 cm széles gyönyörű kelmék kosztimókre, ruhákra, felöltőkre 7 P 80 fill. — Tiszta gyapju dubléanyagok rendkívül olcsó árakban. Szombaton zárva. VIII.-27-566-IX-30.

Tört aranyat, fogaranyat a legmagasabb árban vesz Haás Janka aranybevéltő. — Simonffy utca 7. szám IX. 13.

Halló! szombaton este nagy — hurkaest Szepességi u. 8. Makay vendéglő. 77

Ablakok, ajtók minden nagyságban készen kaphatók, Blattner Kálmán és Társa asztalosüzemben Nagyváradi ucca 14. sz. 105

Szőlő mézédés fogyasztásra s téli eltartásra frissen szedve 24 fillér. Poroszlay ut 53. 1507

Padlólakkok speciális minőségben, magassfényű a legszebb színekben, olesó árban kapható Stern festéküzletében, Piac u. 10. Bikával szemben. — Ugyanott biztos hatású irtószert vásárolhat olesón, poloska, svábbogár, patkány és egér irtására. vv

SZEM-ÉVEGÉK hőmérők és lát-szerek legolcsóbban — Paulo vésnök, bélvezérgéskészítő és lát-szerkereskedőnél, Batthyányi u. 22. 474 m 16h—vv

Üzlet, műhely, raktárhelyiség

Üzlethelyiség Hatvan ucca legforgalmasabb részén (33. sz.) októberre kiadó. Értekezni ugyanott. Libásnál. 82

Kereslet

Keresek használt róasztalt, több fiókost. Szoboszlai, — Széchenyi 24. 114

Borszűrő készüléket veszek. Nyil ucca 10. sz. 2

Elveszett egy női és egy férfi fénykép. Kérném a kiadóba beszovaltatni. 107

Kiadó lakás egy szobás

Pinceszoba, száraz, világos, uccai kiadó. Lórántffy u. 13. 81

Kiadó egy szoba, konyha, szobad kerttel. Bezeredy u. 35. sz. 85

Kiadó egy szoba, konyha, előszoba, spájz, villanyvilágítással, jószágtartással október 1-ére. Káttelep, Szeremlei ut 15. 79

Teleki 46., Wesselényi udvarban egy üres kis szoba, tizenkét pengőért, szeptember 15-ére kiadó. — Értekezni Szent Anna ucca 33. 28

Kiadó egy szoba, konyha, kamara új lakás Klapka 24., Csapókeret. 1012

Egy szoba, konyhas lakás, istálló kocsiszin, vagy garázs, egyéb mellékhelyiségekkel, külön udvarral kiadó. Kétmalom ucca 9. szám. Értekezni lehet Piac ucca 77. szám első emelet, dr Fényes. A

Kiadó lakás két szobás

Uccai 2 szoba, előszoba, konyha október 1-ére kiadó. Lórántffy 3. 80

Kiadó lakás nagyobb

Arany Bika kávéházban négy szobás, komfortos lakás november 1-re kiadó. Érdeklődni lehet: Bika hallban 6h—17-ig.

Kiadó lakás három szobás

Piac uccán 75. szám alatt kiadó orvosi rendelőnek, irodának, vagy garzonnak különbejárattal két szoba, fürdőszobával, első emelet. A

Kiadó 3 szobás udvari helyiség irodának, rendelőknek és garzonlakásnak is alkalmas. Piac u. 46. 84

Butorozott szoba

Azonnal elfoglalható kétágyas szoba, szolid uraknak kiadó. Eötvös ucca 9. 117

Uccai bútorozott szoba előszobával kiadó. Orvosnak alkalmas. Hatvan u. 16. 101

Egy külön bejárattal, uccai bútorozott szoba kiadó. Csokonai 13. sz. 1008

Arany Bika Otthonban havi 50 pengőtől fűtéssel világítással, fürdővel kaphat tiszta világos szobát. Felvilágosítást nyújt a Bika szálló igazgatósága. vv.

Átadó üzlet, vendéglő

Egykemencs sütőde október 1-ére átadó. Cím: Albert János sütőmester, Balmazújváros. 93

Jó forgalmú fűszerüzlet, szoba, konyha, előszobával kiadó. Értekezni Schwartz Gézánál Csillag u. 87. 4

Ingóság eladás

Deszka, gerenda és két ablak eladó. Eötvös ucca 9. sz. 116

Bontásból kikerült száraz cseretégla eladó a csokládé gyárban, Homokkert. 111

Egy alig használt női varrógép olesón eladó. Dózsa u. 11. 87

Porszívógép új eladó. Széchenyi u. 43., jobbra 2. ajtó. 90

Eladó ház

Eladó ház Ki akar egy háromszobás családi házat öt ezer ötszáz pengőért. Az jelenkezzen István ut 18. szám. 94

Eladó olesón Kiss u. 24. adómentes új ház gyümölcsösrel. Értekezni Kigyó u. 4. 13

Eladó vagy kiadó a Kétmalom u. 9. számú kényelmes családi ház, parkos nagy udvar, 4 szobás lakás, mellékhelyiségekkel, istálló, garázs stb. Értekezni dr. Fényes ügyvédnél, Piac u. 75. szám. A

Eladó föld

Nagyszepesen 52 hold tanyás föld eladó. Értekezni Honvéd ucca 9-1. 1920